

**B.**

# **Obecní a krajské zřízení**

**1. Co rozumíte pod pojmy samostatná a přenesená působnost obce podle zákona o obcích. Jaké obecně závazné právní předpisy obec v této souvislosti vydává a jaký orgán obce je k jejich vydání zákonem zmocněn.**

**Samostatná působnost obce:**

- obec spravuje své náležitosti **samostatně**
- rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce:

- **zejména:**
  - schvaluje program rozvoje obce
  - schvaluje rozpočet obce
  - rozhoduje o vyhlášení místního referenda
  - volí z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolává je z funkce
  - uděluje a odnímá čestné občanství obce a ceny obce, atd.
  - zřizuje a zrušuje obecní policii
- **vydává v samostatné působnosti právní předpis**
  - obecně závazné vyhlášky obce
  - odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, vyzve *Ministerstvo vnitra* obec ke sjednání nápravy
- k vydání právních předpisů v její samostatné působnosti je zmocněno **zastupitelstvo obce**

**Přenesená působnost obce:**

- obec vykonává státní správu, která jí byla zákonem výslovně **svěřena**
- míra nebo-li velikost přenesené působnosti (OÚ – POÚ – OÚRP)
- **vydává v přenesené působnosti právní předpis**
  - nařízení obce
  - odporuje-li nařízení obce zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve *krajský úřad* obec ke sjednání nápravy
- k vydání právních předpisů v její přenesené působnosti je zmocněna **rada obce**

**Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce** musí být *vyhlášeny*, což je podmínkou **platnosti** právního předpisu obce.

Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. *Dnem vyhlášení* právního předpisu obce je *první den jeho vyvěšení na úřední desce*.

Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce **účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení**. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.

**2. Vyjmenujte orgány obce a uveďte příklady jejich pravomocí podle zákona o obcích zejména ve vztahu k oblasti místních záležitostí veřejného pořádku a obecní policii.**

**Obec :**

- je základním územním samosprávným společenstvím občanů
- tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce
- je samostatně spravována zastupitelstvem obce

**Orgány obce:**

- **zastupitelstvo obce** – vzniká zvolením – slib - volební období 4 roky
  - schvaluje program rozvoje obce, územní plán a rozpočet
  - vydává obecně závazné vyhlášky
  - rozhoduje o vyhlášení místního referenda
  - *zřizuje a zrušuje obecní policii*
  - volí starostu
  - *člen zastupitelstva může řídit obecní policii*
- **rada obce** – není v obcích, kde má zastupitelstvo pod 15 členů
  - připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva
  - ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu
  - *může svěřit učenému strážníkovi pravomoc jednat v pracovně právních vztazích čekatelů a strážníků*
  - stanoví pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností
- **starosta** – zastupuje obec navenek
  - *může požadovat po policii spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku*
  - *řídí obecní policii*
  - jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu
  - odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce
- **obecní úřad** tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu
  - plní úkoly jak v samostatné, tak v přenesené působnosti obce

**3. Jak zákon o obcích definuje veřejné prostranství. Uveďte příklady povinností a oprávnění strážníka ve vztahu k veřejným prostranstvím.**

**Veřejným prostranstvím**

jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící **obecnému užívání**, a to bez ohledu **na vlastnictví** k tomuto prostoru.

**Povinnosti k veřejným prostranstvím** může obec **ukládat** v samostatné působnosti **obecně závaznou vyhláškou**

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo **stanovit**, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány
- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, **stanovením závazných podmínek** v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

**Oprávnění strážníka**

Strážník (obecní policie) je oprávněn řešit příkazem na místě mimo jiné i **přestupky proti veřejnému pořádku**, kdy se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že

- znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, anebo zanedbá povinnost úklidu **veřejného prostranství**
- poškodí nebo neoprávněně zabere **veřejné prostranství**

Strážník je dále oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor **veřejného prostranství**.

**4. Jaké je postavení krajů v právním řádu České republiky. Vyjmenujte orgány kraje a uveďte, které z nich mají kompetence v oblasti obecní policie podle zákona o obecní policii.**

**Kraj:**

- je vyšším územně samosprávným celkem
- je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu
- vystupuje v právních vztazích svým jménem a na svou zodpovědnost

**Orgány kraje:**

- **hejtman kraje**
  - zastupuje kraj navenek, za výkon své funkce zodpovídá zastupitelstvu, svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady kraje
- **zastupitelstvo kraje**
  - vydává obecně závazné vyhlášky kraje
- **rada kraje**
  - vydává nařízení kraje
- **krajský úřad**
  - tvoří ředitel a zaměstnanci kraje
  - v samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada
  - v přenesené působnosti plní úkoly, které mu vyplývají ze zákonů

**Kompetence kraje v oblasti obecní policie**

- **krajský úřad**
  - za podmínky, kdy obce uzavírají veřejnoprávní smlouvu podle § 3a ZOP a tato smlouva ke svému *uzavření* nebo *změně obsahu* vyžaduje **souhlas krajského úřadu**